

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

І Н С Т Р У К Ц І Я

№ 25

**з охорони праці
при роботі з лабораторними вальцями**

м. Суми

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖЕНО:
наказ ректора
від 17 вересня 2020 р.
№ 0748-I

І Н С Т Р У К Ц І Я № 25

З ОХОРОНИ ПРАЦІ ПРИ РОБОТІ З ЛАБОРАТОРНИМИ ВАЛЬЦЯМИ

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Дія інструкції поширюється на працівників, які виконують роботи з лабораторними вальцями.

1.2. До роботи з лабораторними вальцями (далі – вальці) допускаються працівники не молодше 18 років, які пройшли вступний та первинний інструктажі з питань охорони праці та пожежної безпеки, а також навчання безпечним методам ведення робіт на такому обладнанні.

1.3. Працівники повинні один раз на 6 місяці проходити повторні інструктажі з питань охорони праці, а при виконанні разових робіт, безпосередньо не пов'язаних із посадовими обов'язками або обов'язками за спеціальністю, – цільовий інструктаж відповідно до характеру виконуваної роботи.

1.4. Перед початком виконання робіт, пов'язаних з експлуатацією електрообладнання, працівник повинен пройти інструктаж для отримання I групи з електробезпеки та один раз на рік проходити перевірку знань відповідних нормативних актів з охорони праці та пожежної безпеки.

1.5. Кожен працівник під час виконання своїх трудових обов'язків повинен:

- виконувати тільки ту роботу, яка передбачена посадовими чи робочими інструкціями або доручена йому керівником;
- дотримуватися правил внутрішнього трудового розпорядку;
- знати будову та принцип роботи вальців;
- дбати про особисту безпеку і здоров'я, а також про безпеку і здоров'я оточуючих людей в процесі виконання будь-яких робіт чи під час перебування на території університету;
- знати і виконувати вимоги правил пожежної безпеки, знати місця знаходження первинних засобів пожежогасіння та уміти ними користуватися;
- знати і виконувати вимоги нормативно-правових актів з охорони праці, вимоги санітарно-гігієнічних норм і правил, вміти надавати домедичну допомогу;
- користуватися передбаченими засобами колективного та індивідуального захисту.

1.6. Основними шкідливими та небезпечними виробничими факторами, які за певних обставин можуть призвести до травматизму чи професійних захворювань, є такі:

- підвищена напруга електричної мережі;
- підвищені рівні шуму та вібрації;
- частини механічного обладнання, що рухаються чи обертаються, а також частини деталей, що обробляються.

1.7. Працівник безоплатно забезпечується спецодягом, спецвзуттям та іншими засобами індивідуального захисту (ЗІЗ) відповідно до діючих Типових галузевих норм чи норм, передбачених Колективним договором.

1.8. Працівник має право відмовитися від роботи, якщо умови її виконання створюють загрозу здоров'ю або життю працюючого та суперечать вимогам нормативних актів з охорони праці.

1.9. За порушення вимог цієї інструкції працівник несе адміністративну, дисциплінарну та карну відповідальність згідно діючого законодавства України.

2. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПЕРЕД ПОЧАТКОМ РОБОТИ

2.1. Працівник перед початком роботи повинен:

- одягнути та привести до ладу передбачений для виконання роботи спецодяг, спецвзуття та ЗІЗ;
- оглянути і привести в належний стан робоче місце, прибрати все зайве;
- оглянути інструмент, інвентар, пристосування, перевірити їх справність;
- переконатися у справності обладнання та надійності заземлення установки;
- наявність і справність огороження на частинах вальців, що обертаються;
- розташувати інструменти на робочому місці з максимальною зручністю для користування, не допускати в зоні роботи наявності непотрібних предметів;
- наявність і справність всієї оснастки і приладів, необхідних для технологічного процесу;
- наявність і справність верхнього і нижнього аварійних пристроїв; величина інерційного звороту заднього валка після вимкнення аварійного пристрою не повинна перевищувати $\frac{1}{4}$ звороту при незавантажених вальцях, навантажені вальці повинні вимикатися практично миттєво;
- переконатися в достатній освітленості робочого місця; якщо освітленість робочого місця недостатня або несправні освітлювальні пристрої, доповісти про це безпосередньому керівнику для вжиття відповідних заходів.

2.2. При виявленні загрози безпечному проведенню роботи, необхідно доповісти про це безпосередньому керівнику і до роботи не приступати. Дозволяється приступати до роботи тільки після усунення виявлених недоліків.

3. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІД ЧАС РОБОТИ

3.1. Працівник повинен бути уважним, не відволікатися та не відволікати від роботи інших працівників.

3.2. При потраплянні в схід валків, що рухаються, сторонніх предметів забороняється виймати їх рукою або за допомогою будь-яких приладів. В цьому випадку необхідно провести аварійну зупинку вальців і витягти сторонній предмет.

3.3. Слідкувати за справністю всіх вузлів, механізмів вальців.

3.4. Проводити змазку, чистку та регулювання обладнання тільки після відключення обладнання та його повної зупинки.

3.5. Забороняється:

- торкатися руками робочої частини вальців;
- працювати з перекошеними зазорами між валками;
- допускати до роботи на вальцях сторонніх осіб;
- залишати працюючі вальці без догляду.

4. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІСЛЯ ЗАКІНЧЕННЯ РОБОТИ

4.1. Припинити роботу. Вимкнути обладнання.

4.2. Привести робоче місце в належний стан, вичистити вальці, зібрати та перенести у відведені місця залишки матеріалів, відходи, інструменти тощо.

4.3. Зняти спеціальний одяг, спецвзуття, інші ЗІЗ та помістити їх до місця зберігання.

4.4. Вимити руки, обличчя, при необхідності прийняти душ, переодягнутися у чистий одяг.

4.5. Доповісти керівнику про виявлені під час роботи недоліки.

5. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ В АВАРІЙНИХ СИТУАЦІЯХ

5.1. В процесі роботи можуть виникнути наступні аварійні ситуації:

– загоряння обладнання або матеріалів, виникнення пожежі;
– пошкодження ізоляції електрообладнання, виникнення напруги дотику та крокової напруги;

- заклинювання рухомих частин обладнання;
- розрив частин механізмів, що рухаються або обертаються.

5.2. У разі виникнення аварійної ситуації необхідно:

– обгородити небезпечну зону і не допускати в неї сторонніх осіб; якщо обстановка не загрожує життю і здоров'ю працівників і не повинна призвести до більш тяжких наслідків, необхідно її зберегти такою, якою вона була на момент настання події, для проведення розслідування;

– при пожежі приступити до її ліквідації; якщо погасити пожежу своїми силами неможливо, викликати пожежну команду;

– повідомити про те, що сталося, керівника робіт.

5.3. У разі настання нещасного випадку:

– негайно звільнити потерпілого від дії вражаючого фактору;

– перенести його в безпечне місце;

– визначити стан потерпілого, при необхідності надати йому домедичну допомогу, а у тяжких випадках викликати екстрену медичну допомогу.

5.4. При ліквідації аварійної ситуації виконувати вказівки керівника робіт.

Склав:

Провідний фахівець відділу охорони праці
та пожежної безпеки

К.С. Босенко

Узгоджено:

Начальник відділу охорони праці
та пожежної безпеки

К.О. Каріх

В.о. начальника юридичного відділу

Н.Ю. Заїка

Голова комісії профкому з питань
охорони праці

М.М. Олада